

31998L0027

L 166/51

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

11.6.1998

DYREKTYWA 98/27/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**z dnia 19 maja 1998 r.****w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

państwa, by znaleźć się poza zasięgiem wszelkich form egzekucji; powoduje to zakłócenie konkurencji.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 100a,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

- (5) Trudności te mogą prawdopodobnie zmniejszyć zaufanie konsumentów do rynku wewnętrznego i ograniczyć zakres działania organizacji reprezentujących zbiorowe interesy konsumentów lub niezależnych instytucji publicznych odpowiedzialnych za ochronę zbiorowych interesów konsumentów, niekorzystnie dotkniętych szkodliwymi praktykami naruszającymi prawo wspólnotowe.

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 189b Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Niektóre dyrektywy, wymienione w wykazie załączonym do niniejszej dyrektywy, ustanawiają zasady w odniesieniu do ochrony interesów konsumentów.

(2) Obecne mechanizmy zapewnienia zgodności z tymi dyrektywami zarówno na szczeblu krajowym, jak i wspólnotowym, nie zawsze pozwalają na szybkie zaprzestanie praktyk szkodliwych dla zbiorowych interesów konsumentów; zbiorowe interesy oznaczają interesy, które nie obejmują kumulacji interesów jednostek, które ucierpiały na skutek szkodliwej praktyki; pozostaje to bez uszczerbku dla indywidualnych spraw wnoszonych przez jednostki, które ucierpiały na skutek szkodliwej praktyki.

(3) O ile rozważany jest cel doprowadzenia do zaprzestania praktyk, które są niezgodne z mającymi zastosowanie przepisami prawa krajowego, skuteczność krajowych środków przenoszących te dyrektywy, łącznie ze środkami ochronnymi wykraczającymi poza wymagania tych dyrektyw, pod warunkiem iż są one zgodne z Traktatem i dozwolone przez te dyrektywy, może napotkać przeszkody, gdy praktyki te wywołują skutki w Państwie Członkowskim innym niż to, z którego pochodzą.

(4) Trudności te mogą zakłócać sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego, ich konsekwencją jest to, iż wystarczy przenieść źródło nieprawnej praktyki do innego

- (6) Takie praktyki często przekraczają granice między Państwami Członkowskimi; istnieje pilna potrzeba pewnego stopnia zbliżenia przepisów prawa krajowego przeznaczonych do spowodowania zaprzestania wyżej wymienionych nieprawnych praktyk, niezależnie od państwa, w którym nieprawna praktyka wywołała skutki; w odniesieniu do jurysdykcji pozostaje to bez uszczerbku dla zasad prawa prywatnego międzynarodowego i Konwencji obowiązujących między Państwami Członkowskimi, uznając ogólne zobowiązania Państw Członkowskich wynikające z Traktatu, w szczególności te odnoszące się do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

- (7) Cel przewidzianego działania może być osiągnięty jedynie przez Wspólnotę; dlatego na Wspólnocie spoczywa obowiązek działania.

- (8) Artykuł 3b akapit trzeci Traktatu nakłada na Wspólnotę obowiązek nieprzekraczania tego, co niezbędne dla osiągnięcia celów Traktatu; zgodnie z tym artykułem, specyficzne cechy krajowych systemów prawnych muszą być uwzględniane w możliwie najszerszym zakresie, poprzez pozostawienie Państwom Członkowskim swobody wyboru różnych możliwości o równoważnych skutkach; sądy i władze administracyjne kompetentne do prowadzenia postępowań określonych w art. 2 niniejszej dyrektywy powinny być uprawnione do badania skutków poprzednich decyzji.

⁽¹⁾ Dz.U. C 107 z 13.4.1996, str. 3, oraz Dz.U. C 80 z 13.3.1997, str. 10.

⁽²⁾ Dz.U. C 30 z 30.1.1997, str. 112.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 1996 r. (Dz.U. C 362 z 2.12.1996, str. 236). Wspólne stanowisko Rady z dnia 30 października 1997 r. (Dz.U. C 389 z 22.12.1997, str. 51) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 1998 r. (Dz.U. C 104 z 6.4.1998). Decyzja Rady z dnia 23 kwietnia 1998 r.

- (9) jedna z możliwości polega na żądaniu, aby jedna lub więcej niezależnych instytucji publicznych, szczególnie odpowiedzialnych za ochronę zbiorowych interesów konsumentów, wykonywała prawa do działania określone

w niniejszej dyrektywie; inna możliwość powinna zapewnić wykonywanie tych praw przez organizacje, których celem jest ochrona zbiorowych interesów konsumentów, zgodnie z kryteriami przewidzianymi w prawie krajowym;

- (10) Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość wyboru jednej z tych możliwości lub połączenia tych obu możliwości przy wyznaczaniu na szczeblu krajowym organów lub organizacji odpowiednich do celów niniejszej dyrektywy.
- (11) Do celów zwalczania wewnątrzspółnotowych szkodliwych praktyk stosuje się do tych organów lub organizacji zasadę wzajemnego uznawania; Państwa Członkowskie, na żądanie ich krajowych podmiotów, powinny powiadamiać Komisję o nazwie i celu ich podmiotów krajowych, które upoważnione są do występowania z powództwem w ich kraju zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.
- (12) Zadaniem Komisji jest zapewnienie opublikowania wykazu tych upoważnionych podmiotów w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*; do czasu opublikowania oświadczenia stanowiącego inaczej zakłada się, że upoważniony podmiot ma zdolność prawną, jeśli jego nazwa znajduje się w wykazie.
- (13) Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość żądania podjęcia wcześniejszych konsultacji przez stronę, która ma zamiar wystąpić z powództwem o zaprzestanie szkodliwych praktyk, aby dać pozwanemu możliwość zaprzestania kwestionowanej szkodliwej praktyki; Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość zażądania, aby taka wcześniejsza konsultacja przeprowadzona była wspólnie z niezależnym organem publicznym wyznaczonym przez te Państwa Członkowskie.
- (14) W przypadku gdy Państwa Członkowskie ustaliły, że mają nastąpić wcześniejsze konsultacje, należy ustalić nieprzekraczalny dwutygodniowy termin od dnia zażądania konsultacji, po upływie którego, jeśli nie doprowadzono do zaprzestania szkodliwej praktyki, zgłaszający żądanie będzie uprawniony bez dalszej zwłoki do wniesienia powództwa do sądu lub władzy administracyjnej.
- (15) Właściwe jest, aby Komisja przedstawiła sprawozdanie z funkcjonowania niniejszej dyrektywy, w szczególności z jej zakresu i działania wcześniejszych konsultacji.
- (16) Stosowanie niniejszej dyrektywy pozostaje bez uszczerbku dla stosowania wspólnotowych zasad konkurencji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zakres obowiązywania

1. Celem niniejszej dyrektywy jest zbliżenie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do powództw o zaprzestanie szkodliwych praktyk, określonych w art. 2, mających na celu ochronę zbiorowych interesów konsumentów objętych dyrektywami wymienionymi w Załączniku w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

2. Do celów niniejszej dyrektywy, szkodliwa praktyka oznacza każdy czyn niezgodny z dyrektywami wymienionymi w Załączniku, transponowanymi do wewnętrznego porządku prawnego Państw Członkowskich, który narusza zbiorowe interesy określone w ust. 1.

Artykuł 2

Powództwa o wydanie nakazów o zaprzestanie szkodliwych praktyk

1. Państwa Członkowskie wyznaczają sądy lub władze administracyjne kompetentne do prowadzenia postępowań wszczętych przez upoważnione podmioty w rozumieniu art. 3, wnoszące o:

- nakaz w trybie pilnym, gdy sytuacja tego wymaga, w drodze procedury doraźnej, zaprzestania lub zakazu jakiejkolwiek szkodliwej praktyki;
- gdy sytuacja tego wymaga, podjęcie takich środków jak opublikowanie decyzji, w całości lub w części, w takiej formie, jaka okaże się właściwa lub opublikowanie oświadczenia korygującego w celu wyeliminowania długotrwałych skutków szkodliwej praktyki;
- tak dalece, jak pozwala na to system prawny danego Państwa Członkowskiego, nakazanie przegrywającemu sprawę pozwanemu wniesienia opłaty na rzecz fiskusa lub na rzecz beneficjenta wyznaczonego w ramach ustawodawstwa krajowego, w przypadku niezastosowania się do decyzji w terminie wyznaczonym przez sąd lub władze administracyjne, ustalonej kwoty za każdy dzień zwłoki lub innej kwoty określonej w ustawodawstwie krajowym dla zapewnienia przestrzegania decyzji.

2. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla zasad prawa prywatnego międzynarodowego odnoszących się do właściwego prawa, prowadzących zazwyczaj do stosowania bądź prawa Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi szkodliwa praktyka, bądź prawa Państwa Członkowskiego, w którym wystąpiły skutki szkodliwej praktyki.

Artykuł 3

Podmioty upoważnione do występowania z powództwem

Do celów niniejszej dyrektywy „upoważniony podmiot” oznacza organ lub organizację, która utworzona zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego ma uzasadniony interes w zapewnieniu przestrzegania przepisów określonych w art. 1, w szczególności:

- a) jedna lub więcej niezależnych instytucji publicznych, szczególnie odpowiedzialnych za ochronę interesów określonych w art. 1 w Państwach Członkowskich, w których takie organy istnieją; i/lub
- b) organizacje, których celem jest ochrona interesów określonych w art. 1, zgodnie z kryteriami przewidzianymi w ich prawie krajowym.

Artykuł 4

Wewnątrzspółnotowe szkodliwe praktyki

1. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne dla zapewnienia, że w przypadku szkodliwej praktyki pochodzącej z tego Państwa Członkowskiego, każdy upoważniony podmiot z innego Państwa Członkowskiego, w którym interesy chronione przez ten upoważniony podmiot doznały uszczerbku wskutek tej szkodliwej praktyki, może wystąpić do sądu lub władz administracyjnych określonych w art. 2, przedstawiając wykaz określony w ust. 3. Sądy lub władze administracyjne przyjmują ten wykaz jako dowód zdolności prawnej upoważnionego podmiotu bez uszczerbku dla ich prawa do zbadania, czy cele tego upoważnionego podmiotu uzasadniają wystąpienie z powództwem w tym konkretnym przypadku.

2. Do celów zwalczania wewnątrzspółnotowych szkodliwych praktyk i bez uszczerbku dla praw zagwarantowanych w ustawodawstwie krajowym innym podmiotom, Państwa Członkowskie, na żądanie ich upoważnionych podmiotów, powiadamiają Komisję, że podmioty te są upoważnione do wnoszenia powództw na mocy art. 2. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o nazwie i celach tych upoważnionych podmiotów.

3. Komisja opracowuje wykaz upoważnionych podmiotów określonych w ust. 2, wraz ze specyfikacją ich celów. Wykaz ten jest publikowany w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*; zmiany w tym wykazie publikowane są bezzwłocznie, uaktualniony wykaz jest publikowany co sześć miesięcy.

Artykuł 5

Wcześniejsze konsultacje

1. Państwa Członkowskie mogą wprowadzić w życie lub utrzymać w mocy przepisy, według których strona zamierzająca wystąpić z powództwem o zaprzestanie szkodliwych praktyk, może rozpocząć tę procedurę tylko po podjęciu próby osiągnięcia zaprzestania szkodliwej praktyki w drodze konsultacji bądź z pozwanym, bądź wspólnie z pozwanym i upoważnionym podmiotem w rozumieniu art. 3 lit. a) Państwa Członkowskiego, w którym występuje się z powództwem o zaprzestanie szkodliwych praktyk. Decyzja, czy strona występująca z powództwem o zaprzestanie szkodliwych praktyk musi zasięgnąć opinii

upoważnionego podmiotu, należy do Państwa Członkowskiego. Jeśli zaprzestanie szkodliwej praktyki nie zostanie osiągnięte w ciągu dwóch tygodni od daty złożenia żądania konsultacji, zainteresowana strona może wnieść powództwo o zaprzestanie szkodliwych praktyk bez dalszej zwłoki.

2. Zasady, na których oparte są wcześniejsze konsultacje, przyjęte przez Państwa Członkowskie, są notyfikowane Komisji i podlegają opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 6

Sprawozdania

1. Co trzy lata, a po raz pierwszy nie później niż pięć lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy.

2. W pierwszym sprawozdaniu Komisja bada w szczególności:

- zakres zastosowania niniejszej dyrektywy w odniesieniu do ochrony zbiorowych interesów osób wykonujących działalność handlową, przemysłową, rzemieślniczą i zawodową,
- zakres zastosowania niniejszej dyrektywy ustalony dyrektywami wymienionymi w Załączniku,
- czy wcześniejsze konsultacje z art. 5 przyczyniły się do skutecznej ochrony konsumentów.

W miarę potrzeb do sprawozdania dołączone zostają propozycje zmian niniejszej dyrektywy.

Artykuł 7

Przepisy dotyczące szerszych uprawnień

Niniejsza dyrektywa nie stanowi przeszkody dla Państw Członkowskich do przyjęcia lub utrzymania w mocy przepisów przewidujących przyznanie upoważnionym podmiotom lub innym osobom szerszych uprawnień do wnoszenia powództwa na szczeblu krajowym.

Artykuł 8

Wykonanie

1. W ciągu 30 miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne konieczne do wykonania niniejszej dyrektywy i niezwłocznie poinformują o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy, albo odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 9

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 10

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 19 maja 1998 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. M. GIL-ROBLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. BROWN

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

WYKAZ DYREKTYW OBJĘTYCH ART. 1 (*)

1. Dyrektywa Rady 84/450/EWG z dnia 10 września 1984 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących reklamy wprowadzającej w błąd (Dz.U. L 250 z 19.9.1984, str. 17).
2. Dyrektywa Rady 85/577/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie ochrony konsumentów w odniesieniu do umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa (Dz.U. L 372 z 31.12.1985, str. 31).
3. Dyrektywa Rady 87/102/EWG z dnia 22 grudnia 1986 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących kredytu konsumenckiego (Dz.U. L 42 z 12.2.1987, str. 48), ostatnio zmieniona przez dyrektywę 98/7/WE (Dz.U. L 101 z 1.4.1998, str. 17).
4. Dyrektywa Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej: art. 10 do 21 (Dz.U. L 298 z 17.10.1989, str. 23 zmieniona przez dyrektywę 97/36/WE (Dz.U. L 202 z 30.7.1997, str. 60)).
5. Dyrektywa Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek (Dz.U. L 158 z 23.6.1990, str. 59).
6. Dyrektywa Rady 92/28/EWG z dnia 31 marca 1992 r. w sprawie reklamowania produktów leczniczych przeznaczonych dla ludzi (Dz.U. L 113 z 30.4.1992, str. 13).
7. Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95 z 21.4.1993, str. 29).
8. Dyrektywa 94/47/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 1994 r. w sprawie ochrony nabywców w odniesieniu do niektórych aspektów umów odnoszących się do nabywania praw do korzystania z nieruchomości w systemie podziału czasu (Dz.U. L 280 z 29.10.1994, str. 83).
9. Dyrektywa 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 maja 1997 r. w sprawie ochrony konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość (Dz.U. L 144 z 4.6.1997, str. 19).

(*) Dyrektywy wymienione pod nr. 1, 6, 7 i 9 zawierają szczególne przepisy w sprawie powództw o zaprzestanie szkodliwych praktyk.